
FORMA URMEAZĂ FUNCȚIA ÎN AZILELE VICTORIENE

Impactul asupra potențialului reutilizării adaptive

FORM FOLLOWS FUNCTION IN VICTORIAN ASYLUMS

The Impact on Adaptive Reuse Potential

Raluca MANOLIU

Facultatea de Arhitectură „G.M.Cantacuzino”, Iași, RO
“G.M.Cantacuzino” Faculty of Architecture, Iași, RO

ralucamanoliu@gmail.com

Rezumat

Iluminismul a adus o serie de reforme sociale care au ținut inclusiv școlile, spitalele, închisorile și azilele de nebuni. Noile valori ale secolului și accentul pus pe rațiune au transformat imaginea acestor instituții, importanța și vizibilitatea acestora în societate, azilul de nebuni devenind o prezență semnificativă în peisajul secolului al XIX-lea. Lucrarea de față explorează manifestările avangardiste ale principiului „forma urmează funcția” în cazul azilelor victoriene, ilustrând modul în care acest concept, deși neformulat explicit, a influențat semnificativ configurația și reutilizarea ulterioară a acestor instituții. Ideea că funcția dictează forma a fost determinantă în proiectarea arhitecturală a azilelor victoriene, anticipând interconexiunea dintre scopul și aspectele funcționale ale instituțiilor de tratament psihiatric. În secolul al XIX-lea, proliferarea azilelor a coincis cu modificarea atitudinii societății față de tratamentul afecțiunilor mintale. Filozofia arhitecturală urmărea crearea unor spații terapeutice care să favorizeze vindecarea, punând accentul pe

Abstract

During the Enlightenment, social reformers embarked on a mission to transform various societal institutions, including schools, medical hospitals, prisons, and insane asylums. These institutions underwent significant changes in order to reflect the values of novelty, rationality, and increased prominence in society. Among these newly shaped institutions, the insane asylum emerged as a significant presence in nineteenth-century daily life. This paper delves into the early embodiment of the architectural principle “form follows function” in Victorian asylums, illustrating how this concept, though not formally articulated, profoundly influenced the layout and subsequent repurposing of these institutions. The notion that function dictates form was pivotal in envisioning the architectural design of Victorian asylums, foreseeing their integral connection to the purpose and operational aspects of mental health care facilities. During the 19th century, the proliferation of asylums coincided with evolving societal attitudes towards mental health treatment. Architectural

principii de proiectare specifice. Conform concepțiilor predominante ale vremii, mediul fizic avea un impact semnificativ asupra bunăstării mintale și a eficacității terapierilor. Azilele victoriene au fost, așadar, adaptate pentru a răspunde nevoilor pacienților cu diverse tulburări mintale. Reflectând atitudinile sociale contemporane și considerațiile practice, azilele victoriene au încorporat elemente din diverse stiluri și mișcări arhitecturale, servind atât scopurilor funcționale, cât și celor estetice. În contextul actual, reconversia azilelor victoriene prezintă provocări interesante. Această lucrare își propune să examineze legătura între conservarea patrimoniului arhitectural reprezentat de aceste clădiri și adaptarea lor la necesitățile moderne, explorând problemele, succesele și considerentele etice implicate. Analiza urmărește strategiile de reintegrare a acestor structuri istorice în peisajul arhitectural, având în vedere atât posibilitățile, cât și limitele remodelării pentru utilizări contemporane, respectând în același timp moștenirea arhitecturală și impactul lor social. Prin reutilizarea adaptivă se îmbină semnificația istorică cu reinterpretarea, demonstrând aplicarea subtilă a principiului „forma urmează funcția” în contextul patrimoniului arhitectural și al evoluției sociale.

Cuvinte cheie: formă, funcție, azil, spațiu terapeutic, reutilizare adaptivă, patrimoniu.

De la formă (proiect) la funcție (tratament)

Există oare o relație între configurația fizică a mediilor construite și ameliorarea sănătății mintale? Urmează forma în mod inerent funcției în arhitectură și, dacă da, cum influențează aceasta destinul clădirilor de-a lungul timpului și evoluției culturii? Pentru a răspunde acestor întrebări, studiul de față folosește o metodologie mixtă, utilizând atât metode calitative, cât și cantitative, precum și modele de lucru specifice construite pe cadre teoretice și ipoteze de cercetare (Creswell, 2003). Abordarea mixtă este o metodologie de cercetare bazată pe multidisciplinaritate,

philosophy aimed to create therapeutic spaces conducive to healing, emphasizing specific design principles. The prevalent belief of the time was that the physical environment significantly impacted mental well-being and treatment outcomes. Victorian asylums were thus tailored to meet the diverse needs of patients with various mental disorders. Reflecting contemporary social attitudes and practical considerations, Victorian asylums incorporated elements from diverse architectural styles and movements, serving both functional and aesthetic purposes. In today's context, repurposing Victorian asylums presents interesting challenges. This paper seeks to analyze the balance between preserving their architectural heritage while adapting them to modern needs, addressing challenges, successes, and ethical considerations. It explores ways to reintegrate these historically rigid structures into the architectural landscape, considering the possibilities and limitations of redesigning for contemporary uses while honoring their architectural legacy and societal impact. Their adaptive reuse blends historical significance with reinterpretation, exemplifying the nuanced application of the “form follows function” principle within architectural heritage and societal evolution.

Keywords: form, function, asylum, therapeutic space, adaptive reuse, heritage.

From Form (Design) to Function (Treatment)

Is there a relationship between the physical design of built environments and the improvement of mental health? Does form inherently follow function in architecture, and if so, how does that influence the afterlife of buildings throughout time and culture? In order to answer these questions, the present study uses a mixed methodology, employing both qualitative and quantitative methods, as well as specific research designs built upon theoretical frameworks and research hypotheses (Creswell, 2003). The mixed approach is a research methodology based

combinând abordări istorice, cantitative, calitative și studii de caz. Metoda istorică oferă indicii cu privire la prevalența unui fenomen prin intermediul analizei cantitative. Caracteristicile calitative și studiile de caz oferă informații cu privire la posibilele soluții pentru reutilizarea adaptivă a azilelor victoriene din lumea anglofonă, și anume Marea Britanie, Canada și Statele Unite ale Americii.

Înființate în secolul al XIX-lea, sub domnia reginei Victoria, azilele au marcat o schimbare fundamentală în abordarea bolilor mintale. Până atunci, persoanele care sufereau de afecțiuni mintale erau închise în azile sau închisori, trăind în condiții dure și degradante. În urma reformelor inițiate de personalități precum Philippe Pinel și William Tuke, epoca victoriană a inaugurat o nouă paradigmă care pune accentul pe tratamentul moral și pe posibilitatea reabilitării.

În ciuda importanței sale, arhitectura azilelor a fost în mare parte ignorată de către literatura de arhitectură, în special în ceea ce privește impactul acesteia asupra bolnavilor mintal. În timp ce studiile geografice au explorat relația dintre spațiu, timp și organizarea din cadrul azilelor, legăturile directe dintre configurația arhitecturală și spațiile cu valențe tămăduitoare sunt încă rare. Trebuie precizat că obiectivul principal al tratamentului moral, care a stat la baza proiectării azilurilor, nu era acela de a vindeca nebunia, ci de a oferi un mediu propice pentru ca mintea să se vindece singură.

Fondatorii centrelor de îngrijire din perioada victoriană au imaginat azilul nu doar ca pe o reprezentare a unui mediu sănătos din punct de vedere mintal, ci și ca pe o componentă activă în tratamentul bolilor mintale (Weinberg, 1997). În acest context, arhitectura își asumă rolul de agent capabil să influențeze efectele tratamentului prin inerenta interacțiune cu pacienții. Potrivit lui Foucault, arhitectura poate să modeleze comportamentul uman și poate avea efecte pozitive atunci când intențiile proiectanților

on multidisciplinary, combining historical, quantitative, qualitative, and case study approaches. The historical method provides clues regarding the prevalence of a phenomenon through quantitative analysis. Qualitative features and case studies provide insights into possible solutions for the adaptive reuse of Victorian asylums in the English-speaking world, namely Britain, Canada and the United States of America.

Victorian asylums emerged during the 19th century under Queen Victoria's reign, marking a pivotal shift in the approach to mental illness. Previously, individuals suffering from mental health issues were confined in workhouses or prisons, where they endured harsh and degrading conditions. Influenced by reform movements championed by figures such as Philippe Pinel and William Tuke, the Victorian era introduced a new paradigm emphasizing moral treatment and the potential for rehabilitation.

Despite its significance, asylum architecture has been largely overlooked in architectural literature, particularly concerning its impact on the mentally ill. While geographical research has explored the relationship between space, time, and human organization within asylum grounds, direct connections between architectural design and potentially healing environments remains scarce. It is worth noting that the primary objective of moral treatment, which underpinned the creation of asylums, was not to cure insanity, but to provide a conducive environment for the mind to heal itself.

The initiators of Victorian healthcare architecture saw the asylum not only as a representation of a mentally sound environment, but also as an active component in the treatment of mental illness (Weinberg, 1997). In this context, architecture assumes the role of an agent that possesses the ability to influence treatment outcomes when interacting with patients. According to Foucault, architecture wields a certain power in shaping human behavior and can yield positive effects when aligned with

se aliniază cu realitățile utilizatorilor (Foucault, apud. Rabinow, 1984). Această idee sugerează că structura azilului are o funcție terapeutică, asemănătoare cu cea a închisorilor, care funcționează ca spații disciplinare (Evans, 1982). Analizând arhitecturii azilului, se poate astfel face distincția între aspectele terapeutice urmărite de proiect (forma) și impactul practic al configurației spațiale asupra tratamentului (funcția).

Teoria socială a arhitecturii afirmă că practicile sociale ale utilizatorilor clădirilor sunt nu numai influențate, ci și adesea modelate de mediul fizic în care se desfășoară (Lipman, 1969). Din această perspectivă, arhitecții și proiectele de arhitectură capătă rolul de determinanți ai unor modele comportamentale. Premisa derivă dintr-o interpretare specifică și din accentul pus pe principiile funcționaliste în arhitectură.

Funcționalismul, proclamat drept principiu de bază al arhitecturii secolului al XX-lea, afirmă că forma obiectului de arhitectură este dictată de funcțiile pe care acesta le îndeplinește, și nu de reinterpretări stilistice ale trecutului, un concept încărcat cu semnificație morală de către pionierul arhitecturii moderniste, Walter Gropius, care pleda pentru o claritate formal lipsită de ornamente, o arhitectură în care forma urmează inechivoc funcția (Gropius, 1965). Lozinca „forma urmează funcția” rămâne emblematică pentru arhitectura modernistă, deosebind-o de stilurile anterioare (Lipman, 1969).

Lipman susține că principiile arhitecturii moderne, întruchipate de conceptul „forma urmează funcția”, sunt asemănătoare cu ideile care au condus la evoluția arhitecturii azilelor, sugerând că arhitectura specifică a noilor azile, începând cu The York Retreat la sfârșitul secolului al XVIII-lea și continuând cu tipologia Kirkbride, urmărea să aibă un impact pozitiv asupra comportamentului social și să sprijine terapia, aliniindu-se ideii conform căreia arhitectura are capacitatea de a înlesni procesele de vindecare.

the intentions of its designers and the realities of its users (Foucault, as cited in Rabinow, 1984). This perspective suggests that the design of the asylum serves a healing function, akin to how prisons function as disciplinary spaces (Evans, 1982). Thus, in analyzing asylum architecture, it is possible to distinguish between the intended therapeutic aspects of design (form) and the practical impact of design on treatment (function).

Architectural social theory posits that the social behavior of building users is not only influenced, but often shaped by the physical environment in which it occurs (Lipman, 1969). Within this framework, architects are seen as directing social behavior patterns through their designs. The premise stems from a specific interpretation and emphasis of the overarching tenets of functionalism in architecture.

Functionalism, declared as the core principle of twentieth-century architectural philosophy, asserts that modern architectural forms are dictated by the functions they serve, rather than being beholden to stylistic revivals of the past, a concept imbued with moral significance by pioneering modernist Walter Gropius, who advocated for a clear architecture free from deceptive embellishments, where form unequivocally follows function (Gropius, 1965). The mantra “form follows function” remains emblematic of modern architecture, distinguishing it from traditional styles (Lipman, 1969).

Lipman contends that the principles of Modern architecture, epitomized by the concept of “form follows function”, draw parallels with historical developments in asylum design. He suggests that the purpose-built form of asylums, beginning with The York Retreat in the late eighteenth century, and continuing with the Kirkbride typology, aimed to impact social behavior positively and aid in treatment, aligning with the belief in architecture’s potential to facilitate healing processes.

Când forma nu urmează funcția

În anii șaizeci, arhitectul Paul Rudolph se lansa în ilustrarea arhitecturală a soluțiilor pe care le considera adecvate pentru mediul construit modern, perceput ca alienant. Unul dintre proiectele sale notabile a fost Centrul de Servicii Guvernamentale din Boston (BGSC), o megastructură labirintică ce includea și Centrul de Sănătate Mintală Lindemann, destinat îngrijirii persoanelor cu afecțiuni mintale. Rudolph critica vehement Stilul Internațional pentru ignorarea psihologiei spațiului și pleda pentru clădiri care să servească comunităților și să reflecte aspirațiile acestora. Rudolph urmărea să pună accentul pe exprimarea scopului unei clădiri, nu pe funcția sa utilitară.

În ciuda intențiilor sale nobile, ceea ce a fost conceput ca un sanctuar pentru sprijin și alinare a sfârșit prin a fi criticat drept un simbol al disperării și tragediei. BGSC a devenit o metaforă elocventă a influenței semnificative pe care arhitectura o poate exercita asupra indivizilor (Nobel, 1999). Ironic, Erich Lindemann, psihiatrul din Boston și profesorul de la Harvard după care a fost numit centrul, realizase un studiu renumit care documenta efectele negative ale regenerării urbane. Ulterior, acesta a susținut colaborarea dintre psihiatri, arhitecți și urbaniști pentru explorarea impactului mediului construit asupra sănătății mintale.

Clădirea care îi poartă numele a devenit un exemplu ilustrativ al conflictului dintre caracterul funcțional și impactul psihologic al spațiului, subliniind și potențialul arhitecturii de a dezorienta și a tulbura. Dincolo de moștenirea lăsată de Rudolph, episodul Lindemann reprezintă un avertisment cu privire la convingerea modernistă că arhitectura are puterea de a modela și condiționa comportamentul uman. Exemplul extrem al BGSC evidențiază capacitatea arhitecturii de a dăuna și ne ridică întrebarea: poate arhitectura contribui la starea de bine?

When Form does not Follow Function

Back in the sixties, architect Paul Rudolph started to architecturally illustrate what he thought would be solutions to the alienating modern built environment, in the shape of – among others - the Boston Government Service Center (BGSC), a spiraling megastructure of labyrinthine complexity that included the Lindemann Mental Health Center dedicated to the care of the mentally challenged. Rudolph was fiercely critical of the International Style for neglecting the psychology of space, advocating for buildings that would enrich communities and reflect their aspirations. Rudolph aimed for the expression of the building's purpose to take precedence over its utilitarian function.

Despite his lofty intentions, what was intended as a sanctuary of support and solace has been criticized as a contributing factor to despair and tragedy. The BGSC became a striking metaphor for the significant influence that architecture and design can exert on individuals (Nobel, 1999). Ironically, Erich Lindemann, the Boston psychiatrist and Harvard professor after whom the Center was named, conducted a prominent study documenting the adverse effects of urban renewal. He later championed collaborative efforts among psychiatrists, designers, and urban planners to explore the impact of man-made environments on mental health.

The very building bearing his name served as a stark example of the conflict between functionality and the psychological impact of space and of architecture's potential to disorient, disturb, and tragically overwhelm. Beyond Rudolph's legacy, the Lindemann saga serves as a cautionary tale about the persistent conviction within Modern architecture that it possesses the power to shape and condition human behavior. The BGSC's extreme example highlights architecture's capacity to cause harm and prompts the question: might architecture also contribute to well-being?

Determinismul de mediu

Determinismul susține că acțiunile individuale sunt influențate de factori precum ereditatea și mediul înconjurător, și nu de liberul arbitru. Extinzând această idee, determinismul de mediu sugerează că diferite aspecte ale mediului, inclusiv arhitectura, au o influență semnificativă asupra comportamentului într-un context geografic, social și cultural specific (Lang, 1987). Conceptul de determinism arhitectural se concentrează mai specific asupra modului în care modificările aduse formelor construite, cum ar fi elementele arhitecturale și peisagistice, pot influența și modifica comportamentul, în special cel social (Lang, 1974, 1987). În secolul al XIX-lea, medicii au promovat ideea că nebunia era determinată de mediul înconjurător; astfel, o mare parte dintre cazuri erau considerate tratabile, cu condiția ca pacienții să fie îngrijiți în instituții special construite, departe de stimuli care declanșau boala.

Primii psihiatri ai epocii considerau că forma arhitecturală a spitalelor lor, în special organizarea, era un instrument eficient în tratarea bolilor mintale (Ellis et al., 2021). Arhitecții se confruntau cu provocări considerabile în proiectarea acestor instituții, navigând printre juxtapunerile dintre conceptele de locuință și instituție, benevolență și supraveghere, progres medical și control social, precum și cu dihotomia dintre natură și cultură. În această perioadă s-a conturat ideea că nebunia rezulta din interacțiunea complexă dintre factorii biologici și cei de mediu. Progresele civilizației erau considerate drept posibilă cauză a bolilor mintale. Astfel, proiectele pentru noile azile au devenit un simbol al progresului națiunii, reflectând în același timp efectele adverse ale industrializării, urbanizării și a urmării neostoite a profitului.

Ideea că mediul înconjurător nu doar modelează comportamentul, ci poate și vindeca, a avut ecou în SUA, unde personalități precum Andrew Jackson Downing și Thomas Jefferson au pledat pentru un stil de viață agrar

Environmental Determinism

Determinism asserts that individuals' actions are governed by factors such as heredity and environment, rather than by free will. Environmental Determinism extends this idea, suggesting that various aspects of the environment, including architecture, significantly shape behavior within a geographical, social, and cultural context (Lang, 1987). A more specific concept, Architectural Determinism, focuses on how changes in built forms, such as architectural and landscaped elements can influence and modify behavior, particularly social behavior (Lang, 1974, 1987). Throughout the nineteenth century, medical practitioners held the belief that insanity was environmentally determined; consequently, a significant number of insanity cases were deemed treatable, provided patients received care in purpose-built facilities located away from the very stimuli that induced the illness.

The early psychiatrists of the era viewed the architectural design of their hospitals, particularly the planning aspect, as a powerful tool in treating mental illness (Ellis et al., 2021). Architects faced unique challenges when designing these institutions, grappling with tensions between concepts such as the juxtaposition of home and institution, benevolence and surveillance, medical advancement and societal control, as well as the dichotomy of nature versus culture. During this period, there emerged an understanding that insanity resulted from a complex interplay of biological and environmental factors. Civilization advancements were considered a potential cause of mental illness. The design of insane asylums thus became a symbol of a nation's progressiveness, while also reflecting the adverse effects of industrialization, urbanization, and the relentless pursuit of profit.

The idea that the environment could not only shape behavior, but also cure diseases resonated in the United States, where figures like Andrew Jackson Downing and Thomas Jefferson advocated for agrarian lifestyles over

În detrimentul mediului urban, argumentând că un mediu urban degradat produce populații degenerate (Yanni, 2007). Decizia lui Jefferson de a înființa Universitatea din Virginia în Charlottesville, o zonă rurală la acea vreme, reflectă dorința de a proteja indivizii de influențele negative ale vieții urbane. Jefferson a amplasat strategic pavilioanele universității, idee inspirată din arhitectura spitalelor, de o parte și de alta a unei ample peluze, considerând că organizarea spațială și cadrul natural vor disciplina spiritele în satul său academic (Woods, 1985). Așteptările sale au fost spulberate atunci când, în 1825, au avut loc incidente violente în rândul studenților, descurajându-l. Jefferson vedea mediul natural ca un factor de descurajare a criminalității, în conformitate cu idealurile Iluminismului de a utiliza mediile sănătoase pentru a combate problemele sociale.

Determinismul de mediu este elementul comun care leagă azilul de trei tipuri distincte de clădiri - colegiu, spital și închisoare - și influențează reutilizarea acestora. Toate aceste subtipuri au fost concepute pentru a găzdui noile instituții al căror scop era de a influența comportamentul social prin monitorizarea, organizarea, adăpostirea și controlul ocupanților. De la închisori la universități, de la spitale la azile, arhitecții și proiectanții preconizau că mediul construit va modela comportamentul. Această idee transpare în discuțiile despre toate aceste structuri, precum și despre grădini. În Anglia și America secolului al XIX-lea, constructorii de universități, reformatorii sociali, promotorii parcurilor și terapeuții împărtășeau convingeri comune legate de puterea vindecătoare a naturii, beneficiile terapeutice ale exercițiilor fizice și influența nefastă a mediului urban.

Azilele erau instituții publice de seamă care beneficiau de fonduri de stat substanțiale în comparație cu alte cauze caritabile și care contribuiau activ la consolidarea și atestarea descoperirilor psihiatrice ale secolului al XIX-lea. În afară de închisori și de capitoli, acestea erau printre puținele clădiri finanțate de stat. Aceste instituții se

urban settings, believing that degraded environments like cities produced degenerate populations (Yanni, 2007). Jefferson's decision to establish the University of Virginia in Charlottesville, a rural area at the time, reflects this preference for shielding individuals from the negative influences of urban life. Jefferson strategically positioned the university's pavilions, a term borrowed from hospital design, to face each other across a serene lawn, aiming to regulate behavior within his academic village (Woods, 1985). However, his hopes were dashed when incidents of violence, including fistfights, occurred among students in 1825, leaving him disheartened. Jefferson envisioned the environment as a deterrent from crime rather than an enabler, aligning with Enlightenment ideals of using improved environments to combat social ills.

Environmental determinism serves as the common thread linking three distinct building types to the asylum: colleges, medical hospitals and prisons, and affects their afterlife. These subtypes were all developed to accommodate newly established institutions with the aim of influencing social behavior by monitoring, organizing, housing, and controlling their occupants. From prisons to universities, medical hospitals to asylums, architects and planners expected the built environment to shape behavior. This idea permeates discussions about all these structures, as well as gardens. In nineteenth-century England and America, builders of universities, social reformers, park advocates, and asylum practitioners shared common beliefs in the healing power of nature, the therapeutic benefits of exercise, and the corrupting influence of urban environments.

Asylums stood as significant public structures that served to validate psychiatric knowledge during the nineteenth century, commanding substantial state funding in comparison to other charitable causes. Apart from prisons and state capitols, they were among the few buildings funded by the state. These institutions

mândreau cu fațade și volume impresionante și beneficiau de ultimele inovații tehnologice, structuri ignifuge, sisteme de încălzire și ventilație de ultimă generație și chiar căi ferate private. Împrejurul acestor opere arhitecturale se aflau grădini meticolos proiectate, precedent al parcurilor publice.

În ciuda contribuției unor arhitecți renumiți precum John Notman, Samuel Sloan, Thomas U. Walter, Frederick Clarke Withers, Calvert Vaux și H. H. Richardson, azilele nu au primit o atenție deosebită din partea istoricilor de arhitectură. Această lipsă de interes poate proveni din relativul anonim al arhitecților implicați sau din ideea că aceștia aderaseră unor planuri prestabilite, însă o examinare amănunțită indică faptul că acestea constituie dovezi tangibile ale unor procese sociale, în care atitudinile și acțiunile erau negociate în contexte sociale și culturale specifice. Doctorii considerau arhitectura ca fiind parte integrantă a tratamentului pacienților, indiferent dacă aceștia erau considerați recuperabili sau erau bolnavi cronici. În multe privințe, azilele întruchipau idealurile fondatorilor lor, chiar dacă imperfect. Pe măsură ce psihiatria a evoluat, azilele din epoca victoriană și-au pierdut notorietatea și utilitatea. Multe dintre acestea au căzut în ruină, servind ca mărturie deșarte ale măreției de odinioară.

Tratamentul moral și arhitectura morală

În general, istoricii le atribuie lui William Tuke și Philippe Pinel, două personalități de la sfârșitul secolului al XVIII-lea, meritul de a fi fost pionierii reformelor care au eliberat persoanele cu boli mintale din lanțuri (Yanni, 2007). Interesant este faptul că Tuke și Pinel au lucrat independent, fără a fi la curent cu activitățile celuilalt. York Retreat, fondat în 1796 și conceput de John Bevans, a servit ca model pentru azilele americane, începând cu Friends Asylum în 1817. The Retreat reprezintă un exemplu de pionierat în ceea ce privește transpunerea principiilor tratamentului moral în formă fizică, inaugurând ceea ce poate fi descris drept

showcased impressive facades and volumes, technological advancements, boasting features like advanced fireproof construction, cutting-edge heating and ventilation systems, and even private railroads. Surrounding these architectural marvels were meticulously designed gardens, predating many public parks.

Despite the involvement of accomplished architects such as John Notman, Samuel Sloan, Thomas U. Walter, Frederick Clarke Withers, Calvert Vaux, and H. H. Richardson, asylums did not receive much attention from traditional architectural historians. This lack of interest may stem from the relative anonymity of the architects involved, or the perception that they adhered to pre-established plans, yet a deeper examination of asylums reveals them as tangible evidence of social processes, where attitudes and actions were negotiated within specific social and cultural contexts. Doctors viewed architecture as integral to the treatment of patients, whether they were expected to recover or were chronically ill. In many ways, these buildings embodied the ideals of their creators, albeit imperfectly. As psychiatry evolved, Victorian-era asylums lost their medical credibility by the mid-twentieth century. Many of these structures fell into disrepair, serving as empty reminders of their former grandeur.

Moral Treatment and Moral Architecture

Generally, historians credit William Tuke and Philippe Pinel, two late eighteenth-century figures, with pioneering reforms that liberated individuals with mental illness from chains (Yanni, 2007). Interestingly, Tuke and Pinel worked independently, unaware of each other's efforts. The York Retreat, established in 1796 and designed by John Bevans, served as a pivotal architectural model for American asylums, starting with the Friends Asylum in 1817. The Retreat stands as a pioneering example of translating the principles of moral treatment into physical form, giving rise to what can be termed as moral architecture. Rooted

arhitectură morală. În rădăcinată în conceptele terapeutice iluministe și în practicile quakerilor, structura sa fizică întru chipa concepția quaker în materie de sănătate mintală.

Deși unele dintre azilele ulterioare au prezentat variațiuni compoziționale, acestea au împărțit abordarea de fond a tratamentului inițiată de Tuke și Bevans (Edginton, 1997). Tratamentul moral, dominant la sfârșitul secolului al XVIII-lea și în secolul al XIX-lea, accentua îngrijirea umană și lipsită de constrângeri, concentrându-se pe aspectele raționale și emoționale ale bolii mintale, mai degrabă decât pe cauzele organice (Digby, 1985). Această abordare urmărea să încurajeze conformarea socială a pacienților prin intermediul blândeții și al unui mediu plăcut și propice recuperării, cu scopul de a-i reintegra în societate (Golding, 2021). Inovația arhitecturală a azilului The Retreat a marcat o schimbare radicală față de azilele tradiționale; modelul său distinctiv nu numai că a contestat ideile predominante ale vremii, ci a pus și bazele arhitecturii terapeutice. Scrierile lui Samuel Tuke despre The Retreat au influențat modelele și regulamentele ulterioare ale azilelor, subliniind importanța unor planuri arhitecturale care să promoveze gestionarea morală și să creeze o atmosferă propice tratamentului (Donnelly, 1983). În comparație cu grandiozitatea unor instituții precum St. Luke's, sau cu atmosfera sumbră de la Bethlem, primul azil de boli mintale, The Retreat semăna mai degrabă cu o fermă liniștită de la țară decât cu o structură urbană impunătoare. Cu toate acestea, tocmai această modestie a contribuit la eficacitatea sa terapeutică. Astfel, conceptele terapeutice aplicate la The Retreat au devenit fundamentul proiectării azilelor în secolul al XIX-lea. Conceptul de control moral a dat naștere la ceea ce se poate numi „arhitectură morală” - un ambient caracterizat prin sobrietate, ordine și contactul cu mediul social și natural. Amenajarea a jucat un rol crucial în promovarea autocontrolului pacientului, a disciplinei și a practicilor terapeutice. Ideea de arhitectură morală implică faptul că arhitectura poate fie să faciliteze, fie să împiedice procesul de vindecare, deoarece nu este neutră, ci afectează activitatea mentală în contextul activităților cotidiene. Abordarea transformativă inițiată de The Retreat

in enlightened ideas of treatment and Quaker practices, its physical structure embodied the Quaker notion of sanity.

While subsequent asylums may have diverged in form, they shared the underlying approach to treatment pioneered by Tuke and Bevans (Edginton, 1997). Moral treatment, prevalent in the late eighteenth and nineteenth centuries, emphasized humane and restraint-free care, focusing on rational and emotional aspects of mental illness rather than organic causes (Digby, 1985). This approach aimed to instill social conformity in patients through kindness and conducive environments, seeking their reintegration into society (Golding 2021). The Retreat's architectural innovation marked a departure from conventional asylums; its distinctive design not only challenged prevailing notions, but also laid the foundation for the architecture of care. The writings of Samuel Tuke regarding The Retreat influenced subsequent asylum design and regulations, emphasizing the need for architectural plans that fostered moral management and created the appropriate atmosphere for treatment (Donnelly, 1983). In comparison to the grandeur of institutions like St. Luke's and the ominous atmosphere of Bethlem, the first mental asylum, Tuke's Retreat resembled a tranquil country farmstead, rather than an imposing urban structure. Yet, this unassuming quality contributed to its therapeutic efficacy. The Retreat's philosophy of treatment thus became the cornerstone of asylum design in the nineteenth century. The concept of moral management gave rise to what can be termed as “moral architecture”- an environment characterized by sobriety, orderliness, and connection to social and natural supports. Design played a crucial role in promoting patient self-control, discipline, and proper habits conducive to treatment. The notion of moral architecture suggests that design can either facilitate or hinder the healing process, as it is not neutral, but rather influences the functioning of the mind within everyday relationships. The transformative approach initiated by The Retreat aimed to intentionally develop a moral architecture that would contribute to

a avut ca scop crearea deliberată a unei arhitecturi morale care să contribuie la vindecare. Acest concept arhitectural inovator a avut un impact semnificativ asupra proiectării azilelor nu doar în Anglia, ci și în Canada și SUA în secolul al XIX-lea. Tradiția quaker, caracterizată prin accentul pus pe reprezentare și reflectarea credințelor fundamentale (Pointon, 1997), a avut o influență semnificativă asupra lui Tuke și Bevans în efortul acestora de a crea un azil care să reflecte ideea de stare de bine. Arhitectura azilului pune accentul pe experiențele senzoriale, integrând elemente care sugerau o viață sănătoasă și modalități de a o atinge. Spre deosebire de ideile predominante ale epocii, care disociau mintea de trup, Tuke și Bevans subliniau unitatea dintre cele două atât în tratamentul medical, cât și în cadrul credințelor religioase personale (Stewart, 1992). Însăși alegerea numelui, „The Retreat”, reflecta scopul instituției drept sanctuar pentru recuperarea și vindecarea atât a corpului, cât și a minții. Prin formă, organizare și elemente simbolice, The Retreat întruchipa valorile quaker ale sănătății și ale unității dintre minte și corp, stabilind un precedent pentru arhitectura morală în îngrijirea psihiatrică (Donnelly, 1983).

Clădirea concepută de cei doi trebuia să-și comunice scopul prin organizare și reprezentare. Nu era doar un spațiu static pentru găzduirea pacienților, ci un instrument terapeutic dinamic menit să faciliteze procesul de vindecare. Provocarea a constat în transpunerea principiilor tratamentului moral în formă arhitecturală, încorporând valorile esențiale ale igienei și ale disciplinei în structura azilului. Un element central al proiectului The Retreat a fost relația cu natura, evidentă nu doar prin amplasarea în afara orașului, ci și prin peisagistică și orientarea clădirii. Atenția acordată mediului sănătos necesar pentru tratamentul moral s-a reflectat în proiectarea meticuloasă a grădinilor și în plantarea de arbori, arbuști și flori, așa cum este ilustrat în reprezentările arhitecturale. În corespondența cu Bevans, Tuke sublinia, de asemenea, importanța ferestrelor mai mari în galerii, pentru a oferi o vedere plăcută, precum și iluminare și ventilare naturală adecvată. El insista

healing. This innovative architectural concept had a significant impact on asylum design not only in England, but also in Canada and the USA during the nineteenth century. The Quaker tradition, with its emphasis on representation and reflecting core beliefs (Pointon, 1997), influenced Tuke and Bevans in their endeavor to create an asylum that embodied health in its design. The Retreat’s architecture prioritized sensory experiences, incorporating elements that conveyed an image of a healthy life and the means to achieve it. Unlike prevailing ideas that separated the mind from the body, Tuke and Bevans emphasized the unity of mind and body in both medical treatment and personal worship (Stewart, 1992). Even the choice of name, “The Retreat”, reflected the institution’s purpose as a sanctuary for the repair and preservation of both body and mind. Through intentional design elements and symbolic choices, The Retreat embodied the Quaker values of health and unity of mind and body, setting a precedent for moral architecture in psychiatric care (Donnelly, 1983).

The building they designed was to convey its purpose through organization and representation. It was not merely a static space for housing patients, but rather a dynamic therapeutic instrument intended to facilitate healing. Their challenge was to translate the principles of moral treatment into architectural form, embedding essential qualities of health and discipline into the fabric of The Retreat. Central to The Retreat’s design was its connection to nature, evident not only in its location outside the city, but also in its landscaping and orientation. Attention to the salubrious environment necessary for moral treatment was reflected in the careful design of gardens and the placement of trees, bushes, and flowers, as depicted in architectural drawings. In correspondence with Bevans, Tuke equally emphasized the importance of larger windows in the galleries to provide pleasant views and ample light and air. He stressed the need for an

asupra necesității ca pacienții să aibă vederi neîngrădite și recomanda amenajări exterioare care să inspire liniște și siguranță, evitând senzația de încarcerare. Crearea unei atmosfere luminoase și plăcute, considera el, ar insufla un sentiment de ordine și liniște în mintea pacienților (Edginton, 2003). Mediul construit și amenajat de la The Retreat evoca imaginea unei reședințe rurale bogate, o abatere deliberată de la aspectul sumbru asociat adesea instituțiilor dedicate persoanelor cu tulburări mintale. Tuke și Bevans urmăreau să recreeze atmosfera familială și sănătoasă a unei locuințe, promovând confortul pentru a sprijini procesul de vindecare al pacienților (Stewart, 1992). Spațiile de recreere erau integrate în proiect pentru a susține metodele de tratament și rutina zilnică de la The Retreat, evidențiind înțelegerea importanței acestora pentru starea de bine a pacienților. La mijlocul secolului al XIX-lea, exista deja o recunoaștere crescândă în cercurile medicale și arhitecturale a impactului semnificativ al configurației azilelor asupra rezultatelor tratamentului. Articolele din publicații și rapoartele superintendenților azilelor subliniau importanța aspectelor arhitecturale în procesul terapeutic (Topp et al., 2020).

În concepția sa idealizată, The Retreat integra tratamentul moral cu arhitectura morală. Cu toate acestea, azilele ulterioare, funcționând ca heterotopii, au prezentat o imagine mai complexă. Chiar dacă unele dintre aceste instituții au urmat principiile tratamentului moral, au neglijat a deseori importanța arhitecturii morale în formarea tratamentului, a interacțiunilor și a experiențelor pacienților. De-a lungul timpului, spitalele de psihiatrie au căpătat conotații negative din cauza istoriei lor traumatizante. Stigmatizarea acestor instituții s-a răspândit în cadrul comunităților, îngreunând conversia clădirilor acestora. Problema se referă la adaptarea clădirilor nefolosite care nu mai îndeplinesc funcția socială inițială. Cum ar trebui gestionate clădirile afectate de stigmatul generat de circumstanțele nefavorabile și ce obstacole apar în procesul lor de reabilitare?

unobstructed view from these windows and advocated for an exterior design that conveyed peace and homeliness, avoiding the oppressive appearance of a prison. Creating a cheerful atmosphere, he believed, would instill a sense of order and tranquility in the minds of the patients (Edginton, 2003). The physical environment of The Retreat resembled that of an affluent country estate, a deliberate departure from the gloomy appearance often associated with places catering to those with mental disorders. Tuke and Bevans aimed to recreate a healthy atmosphere akin to a family home, promoting comfort in order to support the patients' recovery (Stewart, 1992). Recreation spaces were incorporated into the design to support The Retreat's treatment methods and daily routines, recognizing their importance in patient well-being. By the mid-nineteenth century, there was a growing recognition in medical and architectural circles of the profound impact of asylum design on treatment outcomes. Articles in publications and reports by asylum superintendents underscored the significance of architectural considerations in the therapeutic process (Topp et al., 2020).

In its idealized form, The Retreat seamlessly integrated moral treatment into moral architecture. However, the later nineteenth-century asylums, functioning as heterotopias, presented a more complex picture. While they may have followed the principles of moral treatment, they often overlooked the importance of moral architecture in shaping the treatment, interactions, and experiences of patients. Over the years, psychiatric hospitals acquired negative connotations due to their traumatic history. Stigma surrounding these institutions spread within communities, hindering the potential for redevelopment of their buildings. The dilemma that arises regards the repurposing of underutilized buildings that no longer serve their original social function. How should we address places tainted by stigma resulting from unfavorable circumstances throughout their history, and what obstacles emerge when attempting to rehabilitate these structures?

Viitorul azilului victorian

În discursul din 1961 pentru Asociația Națională pentru Sănătate Mintală, Enoch Powell, secretarul de stat pentru Sănătate al Marii Britanie, a făcut o declarație ce urma să aibă un impact semnificativ asupra societății. Acesta a prezentat planurile de desființare a azilelor psihiatrice și de tranziție către îngrijirea în comunitate a persoanelor cu afecțiuni mintale. Declarația lui Powell sublinia faptul că nu exista un viitor viabil pentru azile, un aspect adeseori ignorat în comentariile despre discursul său (Powell, 1961).

Reputația azilelor s-a degradat treptat, trecând de la instituții privite cândva cu respect, la locuri considerate învechite și neadecvate îngrijirii afecțiunilor mintale (Joseph et al., 2009). Întunecată, reputația acestora îngreunează și mai mult reconversia lor. Cum poate fi surmontată moștenirea negativă? Cum pot noile utilizări să combată stigmatul asociat destinației anterioare? Discursul lui Powell sugera că aceste complexe trebuie fie să servească unui scop similar, fie să fie complet reamenajate și reinventate pentru a șterge stigmatul care le știrbea trecutul. În ciuda importanței acestor aspecte, s-a scris foarte puțin despre soarta azilelor victoriene (Joseph et al., 2009).

Ceea ce lipsește în mod deosebit este o analiză detaliată a modului în care persistă stigmatizarea sau este atenuată în timpul reconversiei și reutilizării. De asemenea, modul în care este comemorată destinația anterioară a azilelor, în afară de relatări ale foștilor pacienți, rămâne insuficient explorat. Studiile existente asupra reutilizării azilelor se concentrează în principal pe conversia în locuințe, instituții de învățământ superior, închisori sau alte facilități medicale (Chaplin & Peters, 2003; Dolan, 1987; Weiner, 2004).

Cinci direcții principale par să se distingă în ceea ce privește viitorul complexelor azilelor victoriene: conservarea,

The Afterlife of the Victorian Asylum

During his 1961 address to the National Association for Mental Health, Enoch Powell, the UK Secretary of State for Health at the time, delivered a significant declaration leaving a lasting impact on the society. He outlined plans for the closure of psychiatric asylums and the transition towards community-based care for individuals struggling with mental health issues. Notably, Powell's statement implied that there was no viable future role for asylums, a point often overlooked in discussions about his address (Powell, 1961).

Psychiatric asylums have endured a gradual decline in reputation, evolving from institutions once viewed with respect, to places later condemned as obsolete and unsuitable for mental health care (Joseph et al., 2009). This tarnished reputation complicates their reconversion. How can this negative legacy be overcome? How can new uses confront the stigma associated with their former purpose? Powell's speech suggested that these sites must either serve a similar noble purpose or be completely redeveloped and reinvented to erase the stigma surrounding their past. Despite the significance of these issues, there is a scarcity of literature on the fate of asylum sites (Joseph et al., 2009).

Particularly lacking is a detailed examination of how stigma persists or is mitigated during the transition to new uses. Furthermore, there has been little exploration of how the memory of previous asylum use is commemorated beyond the narratives of former patients. Existing studies on asylum re-use primarily focus on conversions to housing, higher education institutions, prisons, or other medical facilities (Chaplin & Peters, 2003; Dolan, 1987; Weiner, 2004).

Five main trajectories seem to stand out for the afterlife of psychiatric asylums: Conservation, Adaptive Reuse,

utilizarea adaptivă, reamenajarea, abandonarea și demolarea. Fiecare dintre aceste categorii reprezintă o traiectorie distinctă, reflectând diferite răspunsuri la schimbările din peisajul îngrijirii psihiatrice și la atitudinile societății față de aceste structuri istorice. Păstrate ca unități de îngrijire a sănătății mintale, unele azile continuă să funcționeze sub patronaj public sau privat. Spitalul St. Nicholas din Newcastle este un exemplu de referință, clădirile originale rămânând în uz în ciuda reglementărilor privind protecția monumentelor istorice, ceea ce creează provocări deosebite legate de modernizarea facilităților în paralel cu respectarea patrimoniului. Transformate în complexe rezidențiale, foste azile precum Friern Barnet Hospital, în prezent Princess Park Manor, sunt supuse unei comemorări selective, accentul punându-se pe patrimoniul arhitectural și minimizându-se trecutul psihiatric pentru a atrage rezidenți, inclusiv celebrități și sportivi.

Reconvertite pentru scopuri alternative, cum ar fi instituții de învățământ sau birouri, unele azile își găsesc o nouă viață, trebuind să depășească stigmatul asociat trecutului lor. Căminele universităților Bristol și Portsmouth demonstrează adaptabilitatea arhitecturii azilelor la cerințele moderne de locuire.

Abandonate, dar încă nedemolate, azilele dezafectate ocupă un spațiu liminal, atrăgând exploratori urbani fascinați de de aura lor misterioasă. Neglijența și deteriorarea caracterizează aceste locuri, estompându-le treptat prezența fizică și semnificația istorică.

Conversia în scopuri educaționale este văzută ca o formă de transinstituționalizare, reprezentând o schimbare în modul în care sunt utilizate clădirile și proprietățile, trecând de la un domeniu al sectorului public la altul. Transformarea unui azil într-o instituție de învățământ superior beneficiază de asemănările organizării celor două tipuri de instituții, a compoziției arhitecturale și al caracteristicilor amplasamentului. În peisajul competitiv al educației contemporane, în care instituțiile concurează

Redevelopment, Dereliction, and Demolition. Each category represents a distinct path, reflecting varied responses to the changing landscape of mental health care and societal attitudes towards these historical structures. Retained as mental health care facilities, some asylums continue to operate under public or private auspices. St. Nicholas' Hospital in Newcastle stands as a notable example, where original buildings are still in use, albeit constrained by preservation regulations, creating unique challenges in modernizing facilities while respecting heritage. Converted into residential complexes, former asylums like Friern Barnet Hospital, now Princess Park Manor, undergo selective remembrance, accentuating their architectural heritage while downplaying their psychiatric past to attract residents, including celebrities and athletes.

Redeveloped for alternative purposes such as educational institutions or offices, some asylums find new life, albeit with the challenge of overcoming stigma associated with their past. Student accommodations at universities like Bristol and Portsmouth demonstrate how asylum layouts adapt conveniently to modern housing needs.

Left abandoned, but not yet demolished, derelict asylums occupy a liminal space, attracting urban explorers fascinated by their eerie allure. However, neglect and decay mark these sites, gradually erasing their physical presence and historical significance.

Conversion to educational use has been framed as a form of transinstitutionalization, involving a shift in the utilization of buildings and properties from one public sector domain to another. The transition from asylum to higher education facility has capitalized on similarities between the two sectors in terms of spatial utilization and desired architectural composition and site characteristics. In the competitive landscape of contemporary education, where institutions vie for students, the amenity value of sites

pentru studenți, atractivitatea spațiilor devine crucială pentru atragerea înscrierilor. Fostele azile sunt, așadar, promovate pe baza atributelor pozitive, divorcându-le de utilizarea stigmatizată care le-a definit la un moment dat existența.

Transformarea fostelor azile în instituții de învățământ superior are un precedent istoric, în special în Regatul Unit. Un exemplu notabil este Universitatea din Leicester, care s-a dezvoltat pe terenul fostului Leicester and Rutland County Asylum, închis înainte de Primul Război Mondial pentru a face loc unui azil mai mare. În secolul al XX-lea, o creștere a procesului de dezinstituționalizare a condus la închiderea mai multor azile, în același timp cu dezvoltarea învățământului superior, ca urmare a creșterii populației și a accesului la educație.

Concordanța a creat ocazii pentru permutări instituționale, spațiile dedicate anterior îngrijirii sănătății mintale fiind redistribuite pentru activități educaționale. În Regatul Unit, exemple precum Glenside Hospital din Bristol, în prezent campusul Universității Angliei de Vest, și Storthes Hall din Huddersfield, transformat într-un complex rezidențial pentru Universitatea din Huddersfield, abundă. Crichton Royal din Dumfries servește drept centru de învățământ superior pentru Universitatea din Glasgow și Universitatea Scoției de Vest.

Literatura de specialitate privind reutilizarea fostelor azile se împarte în două categorii: una care oferă instantanee ale reutilizării în anumite instanțe și în anumite perioade, iar cealaltă care oferă exemple de reutilizare. Conform sondajului realizat de Dolan (1987) în SUA, o parte semnificativă a spitalelor de stat a suferit transferuri de proprietate între 1970 și 1985, cu diverse utilizări noi, inclusiv medicale, corecționale, recreere, educație și rezidențiale. Un alt sondaj efectuat în 1996 asupra marilor spitale de psihiatrie și a spitalelor pentru persoane

becomes crucial in attracting enrollment. Consequently, former psychiatric hospital sites are marketed based on their positive attributes, divorcing them from the stigmatized use that initially defined their existence.

The reconversion of asylum sites for higher education has historical precedence, notably in the UK. For instance, the University of Leicester expanded onto the former Leicester and Rutland County Asylum site, closed before World War I to make way for a larger asylum. The twentieth century saw a surge in deinstitutionalization efforts leading to asylum closures, coinciding with the expansion of higher education due to population growth and increased accessibility.

This alignment offered opportunities for institutional swaps, where spaces formerly dedicated to mental health care were repurposed for educational pursuits. In the UK, examples abound, such as Glenside Hospital in Bristol, now a campus of the University of the West of England, and Storthes Hall in Huddersfield, transformed into a residential complex for the University of Huddersfield. Crichton Royal in Dumfries serves as a higher education hub for Glasgow University and the University of the West of Scotland, catering to the underserved south-west of Scotland.

The literature on the reuse of former asylums falls into two categories: one offering instances of reuse in specific jurisdictions at particular times, and the other providing case examples of reuse. For instance, Dolan's (1987) U.S. survey revealed that a significant portion of state hospitals underwent property transfers between 1970 and 1985, with various new uses emerging, including mental health care, correctional activities, recreation, education, and housing. Similarly, a survey conducted in 1996 of large psychiatric and learning disability hospitals in the UK found that over

cu dificultăți de învățare din Regatul Unit a evidențiat faptul că peste jumătate din instituțiile închise au rămas vacante, iar cele reutilizate și reamenajate au fost utilizate în principal pentru agricultură, în scopuri rezidențiale, educație, agrement, afaceri și alte activități ale NHS (Lowin et al., 1998). Cu toate provocările pe care le implică, precum obținerea autorizației de construire și opoziția publică, proiectele rezidențiale s-au conturat ca opțiuni preferate pentru reutilizarea fostelor azile din Marea Britanie. În multe cazuri, clădirile conservate sunt integrate în ansambluri rezidențiale de lux (Chaplin & Peters, 2003).

Ironic, fostele azile sunt acum promovate drept comunități exclusiviste, autonome și izolate de societate (Chaplin & Peters, 2003). În Marea Britanie, fostele azile au fost reevaluate drept comori arhitecturale, integrate fiind în parcuri și semănând mai degrabă cu locuințele nobile renovate, nu cu locuri ale nebuliei (Franklin, 2002). Aceste constatări indică necesitatea extinderii conceptului de uitare strategică. În vreme ce aceasta este evidentă în cazul conversiei azilelor în complexe rezidențiale, există și o tendință de „rememorare selectivă” care pune accent pe semnificația arhitecturală a acestor structuri (Wynter et al., 2023).

Colney Hatch, Barnet, renumit cândva pentru spitalul său de boli mintale, este unul dintre exemplele de transformare a unui fost azil într-un cartier rezidențial de lux. La origini un cătun datând din 1409, locul și-a primit probabil numele de la o poartă care ducea la Hollick Wood, iar originea cuvântului „Colney” este probabil legată de un nume de familie din Hertfordshire.

În 1831, Colney Hatch cuprindea 33 de gospodării înainte de a fi ales ca loc pentru noul azil de nebuni din comitatul Middlesex, construit în 1851. Acest azil construit în stil mănăstiresc italian se mândrea cu propria sa instalație de gaz, cu o fabrică de bere și o fermă, ajungând în final să devină sinonim cu boala mintală și să găzduiască aproape 3000 de pacienți.

half of the closed sites remained vacant, with redeveloped land primarily used for agriculture, residential purposes, education, leisure, business, and other NHS activities (Lowin et al., 1998). Despite challenges such as obtaining planning permission and public opposition, residential development emerged as a favored reuse option for former psychiatric hospitals in the UK, with preserved buildings often integrated into luxury housing developments (Chaplin & Peters, 2003).

Ironically, former asylums are now marketed as exclusive, self-contained communities, guarded against society (Chaplin & Peters, 2003). In the UK, former asylums have been reassessed as architectural gems rather than sites of madness, blending into parklands and resembling refurbished stately homes (Franklin, 2002). These observations suggest a need to expand the concept of strategic forgetting. While it's evident in the redevelopment of asylum sites for housing, there's also a trend of “selective remembrance”, focusing on the architectural significance of these structures (Wynter et al., 2023).

Colney Hatch, Barnet, once known for its sprawling mental hospital, exemplifies the transformation of a former asylum into a luxury residential neighborhood. Originally a hamlet dating back to 1409, the area likely derived its name from a gate leading to Hollick Wood, with the origin of “Colney” possibly linked to a family name from Hertfordshire.

In 1831, Colney Hatch comprised 33 inhabited houses before being chosen as the site for the new Middlesex County lunatic asylum, constructed in 1851. This Italian monastery-style asylum boasted its own gasworks, brewery, and farm, eventually becoming synonymous with mental illness and accommodating nearly 3000 patients.

După închiderea spitalului în 1993, dezvoltatorii au văzut o oportunitate de a revitaliza locul. Clădirea principală, acum cunoscută sub numele de Princess Park Manor, a fost convertită în 250 de apartamente de lux înconjurate de 30 de acri de parc. Acest ansamblu rezidențial oferă rezidenților o experiență de viață luxoasă, îmbinând eleganța victoriană cu facilități moderne, precum apartamente meticolos proiectate, un club de sănătate și fitness, terenuri de tenis și pază 24 de ore din 24. În ciuda trecutului său istoric, proprietatea reprezintă un echilibru perfect între patrimoniu și confort contemporan, atrăgând proprietarii de locuințe care caută o adresă prestigioasă la doar 20 de minute de oraș cu trenul. Transformarea acestei foste instituții psihiatrice într-o enclavă rezidențială de succes reflectă peisajul urban în continuă evoluție al dezvoltării urbane, îmbinând istoria cu luxul contemporan pentru a crea un mediu de viață excepțional.

A doua viață a azilelor de psihiatrie reflectă, pe de o parte, o tendință de a se distanța de trecutul lor stigmatizat, care transpare prin diverse strategii, de la renovare până la demolare completă, iar pe de altă parte, continuarea unei moșteniri arhitecturale ideologice, în care reutilizarea depinde de limitele inițiale ale formei determinate de funcție, fiind necesare mai puține modificări, deoarece scara și configurația spațiului original se potrivesc cu noile nevoi funcționale. Indiferent dacă sunt convertite, reamenajate sau demolate, aceste spații suferă transformări, reflectând atitudinilor societale în continuă evoluție în ceea ce privește starea de bine și conservarea patrimoniului istoric.

Concluzii

Reutilizarea și adaptarea arhitecturii nu este o practică nouă: istoria abundă în exemple, cele mai notabile fiind clădirile romane antice. În secolul al XX-lea, arhitectura s-a distanțat de această practică, preferând demolarea în locul reutilizării. La sfârșitul secolului, preocupările legate de impactul continuei rescrieri a „colii albe” au devenit inevitabile, iar reutilizarea adaptivă a devenit un subiect

Following the hospital's closure in 1993, developers seized the opportunity to revitalize the site. The main building, now Princess Park Manor, has been converted into 250 luxury apartments surrounded by 30 acres of parkland. Princess Park Manor offers residents a luxurious living experience steeped in Victorian elegance, with meticulously designed apartments, a health and fitness club, tennis courts, and 24-hour security. Despite its storied past, the estate represents a seamless blend of heritage and modern comfort, attracting homeowners seeking a prestigious address just 20 minutes from the City by train. The metamorphosis of this former mental institution into a sought-after residential enclave reflects the evolving landscape of urban development, where history converges with contemporary luxury to create an enviable living environment.

The afterlife of psychiatric asylums reflects, on one side, a process of distancing from their stigmatized past, evident in various strategies, from repackaging to literal erasure, and on the other, a continuation of an ideological architectural legacy, where reuse depends on the limitations of the initial form driven by function, fewer alterations being typically required for these uses because the original space scales and configurations match the new use needs. Whether repurposed, redeveloped, or destroyed, these sites undergo transformations, embodying evolving societal attitudes towards wellbeing and historical heritage.

Conclusions

Reusing and adapting architecture is not a new practice: history abounds with examples, the most notable and well-known being ancient Roman buildings. Breaking up with history, twentieth century architecture favored demolition to reuse. By the end of the century, discussions about the high climatic costs of this continuously filling of “blank slates” became unavoidable and adaptive reuse came

de interes pentru profesioniști și specialiști. În prezent, reutilizarea adaptivă este promovată de ideologiile care promovează conservarea patrimoniului și reducerea emisiilor de carbon, reflectate în diverse politici și eforturi educaționale.

Odată cu dezinstituționalizarea asistenței psihiatrice, specialiștii au realizat că se confruntă cu ceea ce era probabil „cel mai important și valoros fond de clădiri și terenuri proprietate publică” (Schneekloth et al., 1992), un vast patrimoniu plin de potențial, dar marcat de amprentele evenimentelor traumatizante petrecute în instituțiile psihiatrice, în ciuda reformei inițiale care introdusese ideile de tratament și arhitectură morale.

Considerarea reutilizării adaptive ca un act de „translatare” subliniază natura culturală și arhitecturală complexă a acesteia, determinând o reevaluare a relației dintre structurile vechi și cele noi. Conceptul de „translatare” accentuează continuitatea și coexistența între elementele preexistente și cele nou introduse, evitând ruptura. Conceptul ridică întrebări asupra dimensiunilor etice ale implicării trecutului în proiectele de reutilizare adaptivă, depășind considerațiile pur estetice. Translatarea implică interpretări, alegeri și adaptări ale trecutului, care pot să îmbrățișeze anumite perspective și, în același timp, să le contrazică pe altele, promovând reflecții mai profunde asupra implicațiilor etice ale practicilor de reutilizare.

Procesul de dezinstituționalizare, observat pe scară largă în țările anglofone, a adus cu sine numeroase provocări legate de reutilizarea locurilor stigmatizate. Transformarea acestor spații în unități educaționale sau de locuit a fost descrisă ca o formă de transinstituționalizare, implicând o trecere de la un domeniu al sectorului public la altul. Accentul redus pus pe memorializare și comemorare poate fi atribuit impactului mai degrabă personal, decât colectiv al experienței de azil. În plus, reflectă un efort deliberat

into the focus of practitioners and academia alike. Today, adaptive reuse is supported by ideologies promoting heritage preservation and carbon reduction, evident in various policy and educational efforts.

Following the deinstitutionalization of psychiatric healthcare, scholars realized they were confronted with what was probably “the single most important and valuable reservoir of publicly owned buildings and land” (Schneekloth et al., 1992), a vast heritage filled with potential, but scarred by the memories of traumatic events that took place in mental institutions, after an initial reform in both treatment and building organization, which held high hopes for the rehabilitation of those suffering from mental ailments.

Viewing adaptive reuse as an act of “translation” underscores its complex cultural and architectural nature, prompting a reevaluation of the relationship between old and new structures. The notion of translation emphasizes continuity and coexistence between preexisting and newly-introduced elements, rather than emphasizing rupture. Translation opens up discussions on the ethical dimensions of engaging with the past in adaptive reuse projects, transcending mere aesthetic considerations. Translation entails interpretations, selections, and appropriations of the past that may align with certain readings while contradicting others, fostering deeper reflections on the ethical implications of reuse practices.

The process of deinstitutionalization, observed widely in English-speaking countries, has presented challenges in repurposing stigmatized sites. Transitioning these spaces into educational or housing facilities has been depicted as a form of transinstitutionalization, involving a shift from one public sector domain to another. The conversion of asylums into higher education institutions capitalizes on shared characteristics between the two sectors, emphasizing spatial utilization and desired site

de transformare a identității, deoarece instituțiile educaționale care au preluat aceste spații încearcă să le prezinte într-o lumină nouă, ignorând strategic asocierile din trecut. Proprietarii clădirilor reutilizate pun accentul pe aspectele pozitive, evitând indiciile vizuale care ar sugera funcțiunea originală de azil. Această abordare selectivă a memoriei este influențată de nevoia de a schimba imaginea patrimoniului și de a-l distanța de trecutul stigmatizat, mai ales în mediile educaționale competitive, unde confortul și agrementul joacă un rol crucial în atragerea studenților. Fostele spitale psihiatrice trec astfel printr-un proces de eliminare a conotațiilor negative, punând accentul pe atributele pozitive și desprinzându-le eficient de originile stigmatizate.

attributes. The limited emphasis on memorialization and remembrance can be attributed to the predominantly personal rather than collective impact of the asylum experience. Furthermore, it reflects a deliberate rebranding effort, as successor educational entities seek to present the former asylum spaces in a new light by strategically overlooking their past associations. Owners of these repurposed sites emphasize positive aspects while avoiding visual cues hinting at their asylum origins. This selective approach to memory is influenced by the need to rebrand assets and distance them from their stigmatized past, particularly in competitive educational environments where amenity value plays a crucial role in attracting students. Consequently, former psychiatric hospitals undergo a process of dismantling their negative connotations while emphasizing their positive attributes, effectively separating them from their stigmatized origins.

Referințe/References

- Chaplin, R. & Peters, S. (2003) Executives have taken over the asylum: the fate of 71 psychiatric hospitals, *Psychiatric Bulletin*, 27.
- Creswell, J. W. (2003). *Research design: qualitative, quantitative, and mixed method approaches*, Sage Publications.
- Digby, A. (1985). *Madness, Morality and Medicine*, Cambridge University Press.
- Dolan, L. (1987) Reuse of state hospital property, 1970–1985, *Hospital and Community Psychiatry* 38.
- Donnelly, M. (1983). *Managing the Mind. A Study of Medical Psychology in Early Nineteenth Century Britain*, Tavistock.
- Edginton, B. (1997). Moral architecture: the influence of the York Retreat on asylum design, *Health and Place*, vol. 3, no. 2.
- Edginton, B. (2003). The design of Moral Architecture at the York retreat, *Journal of Design History*, Vol.16, no.2, Oxford University Press.
- Ellis, R., Kendal, S., Taylor, S.J. (ed.) (2021). *Voices in the History of Madness. Personal and professional Perspectives on Mental Health and Illness*, Palgrave Macmillan.
- Evans, R. (1982). *The Fabrication of Virtue: English Prison Architecture, 1750-1840*, Cambridge University Press.
- Franklin, B. (2002) Hospital - heritage - home: reconstructing the nineteenth century lunatic asylum, *Housing, Theory and Society*, 19(3-4).
- Golding, R. (2021). *Music and Moral Management in the Nineteenth-Century English Lunatic Asylum*, Palgrave Macmillan.
- Gropius, W. (1965). *The New Architecture and the Bauhaus*, The MIT Press.
- Joseph, A. E., Kearns, R. A. & Moon, G. (2009) Recycling former psychiatric hospitals in New Zealand: echoes of deinstitutionalisation and restructuring, *Health and Place*, 15(1).
- Lang, J. T. (1974). *Designing for human behavior: architecture and the behavioral sciences*, Dowden, Hutchinson & Ross.
- Lang, J. T. (1987). *Creating architectural theory: the role of the behavioral sciences in environmental design*, Van Nostrand Reinhold Co.
- Lipman, A. (1969). The architectural belief system and social behaviour, *British Journal of Sociology*, vol. 20, no. 2.
- Lowin, A., Knapp, M. & Beecham, J. (1998) Use of old long-stay hospital buildings, *The Psychiatrist*, 22.
- Noble, P. (1999). The Architecture of Madness: Buildings Can Drive You Crazy, But Can They Help Restore Mental Health?, *Metropolis*, 19.
- Pointon, M. (1997). Quakerism and visual culture, *Art History*, vol. 20, no. 3.
- Powell, J.E. (1961). The Water Tower Speech, Annual Conference: National Association for Mental Health, Brighton.
- Rabinow, P. (ed.) (1984). *The Foucault Reader*, Pantheon Books.
- Schneekloth, L. H., Feuerstein, M. F., & Campagna, B. A. (1992). *Changing places: remaking institutional buildings*, White Pine Press.
- Stewart, K. A. (1992). *The York Retreat in the Light of the Quaker Way*, William Sessions Limited.

Topp, L., Moran, J., Andrews, J., (ed.) (2020) *Madness, Architecture and the Built Environment. Psychiatric Spaces in Historical Context*, Taylor&Francis.

Weinberg, D. (1997). The social construction of non-human agency, *Social Problems*, vol. 44, no. 2.

Weiner, D. (2004). The erasure of history: from Victorian asylum to Princess Park Manor, in: D. Arnold & A. Ballantyne (Eds), *Architecture as Experience: Radical Change in Spatial Practice*, Routledge.

Woods, M. (1985). Thomas Jefferson and the University of Virginia: Planning the Academic Village, *Journal of the Society of Architectural Historians* 44, 266-283.

Wynter, R., Wallis, J., Ellis, R. (ed.) (2023). *Memory, Anniversaries and Mental Health in International Historical Perspective. Faith in Reform*, Palgrave Macmillan.

Yanni, C. (2007). *The Architecture of Madness: Insane Asylums in the United States*, University of Minnesota Press.